

SZERKESZTŐI IRODA:

Pótlár 7. sz. hová a lap szerkesztési részét illető közlemények
ezimzandok.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DIJA:

Vidékire postán, vagy helyben házhoz hordva
Egész évre 16 ft. Negyedévre 4 ft.
Félévre 8 ft. Egy hónapra helyben 1 ft 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik az „Ellenzék” mindennap, a vasár- és ünnepnapok kivételével.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvár, Pótlár 7. szám.

A HIRDETÉSI DIJAK

alku útján állapítottak meg. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.
Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt nyújt
a kiadó-hivatal.

Nyitlertéri cikkek

gármond sora után 20 kr. fizetendő.

A képviselőházról.

A „felebbezések korlátozásáról” volt szó két napig a képviselőházban. A kihágási, rágalmazási, becsületsértési esetekben, két forumra szorították a felebbezési eljárást. Részint a járásbírók és törvényszékek, részint az elsőfolyamodású bíróságok és a királyi táblákra.

Az ok, melyért ezt tették, egyszerű és világos. A kuria túl van terhelve. Igen sok a felebbezés. A legfelsőbb ítélőszék bírái nem képesek ily nagy számú pert elvégezni, s ez azt eredményezi, hogy túlságosan sok a hátralék.

A józan ember, a ki nincsen kiáltva tudós szakférfiúnak, erre így okoskodnék: Sok a hátralék? Hát meg kell a bírák számát a szükséghez képest szaporítani. Sok a per, mert nagy a konokság? Hát kikell az igazságszolgáltatást a jutrijellegből vetköztetni. Meg kell szüntetni azt a bizonytalanságot, hogy az igazságtalan perlekedő épen annyi reménységgel kezd a pöröléshez, mint az, a kinek igazsága van.

De a kormány nem így segít a bajon. A kormány így gondolkodik: ha sok a hátralék a királyitábláknál, segítik rajta „Kisegítő-kel”, ha sok a hátralék a kuriánál, elveszem az ügyek egy részét a kuriától s elvégeztetem azt a kir-törvényszékekkel. Mert a kuriai bírák számát nem szaporíthatom.

Ez a reform az országnak évi nyolczvanezer forintja kerülne. Már pedig az országnak nincsen meg ez a nyolczvanezer forintja. Egyébre van, de erre nincs.

Hiszen csak bagatellákról van szó! Előre nem számítható, végzetes, az embertől épen nem függő körülmények odáig sodornak egy intelligens embert, hogy cselekvénye, kihágásnak minősítetik.

A törvényszék — épen azért, mert személyesen ismeri s talán egy vagy más okból, bizonyos ellenszenvet érez iránta, elmarasztalja őt 15 napi fogságban. Pedig — meglehet, hogy ha egy távol eső, a személyi kérdéskör által nem érdekelt, egészen objektív bíróság vette volna az ügyet fontolóra, nem ítélte volna el. Megengedjük: bagatell ügy a jogfogalmak szerint, de megélelőző ítélet, a társadalom felfogása szerint.

Hanem hát nincsen pénz. Megint előállott az igazságszolgáltatás egy nagy elvi kérdésénél a fiskálitási szempont. A jogtudomány megállapított elvi he-

lyett, megint egy kényszerhel, zet gyakorol döntő befolyást. Nem hisszük, hogy oly országban, mely magát jogállamnak szereti nevezni, a dolgok elintézésénél ily nagy szerepet juttatnának a fiskálitási érdekeknek. A ki adót nem fizetett, elveszti polgári jogainak egy részét; az ügyvéd, a ki bélyegragasztási kötelezettségének meg nem felelt, tömlöcbe kerül; a felhalmozott hátralékok miatt a becsület kérdéseit bagatelláknak nyilvánítjuk!

A magunk részéről, mi elvi szempontból is azokhoz csatlakozunk, kik a polgárok védekezési jogainak ilyen megszorítását helytelenítik. De ha nem gondolkoznánk is így, ha elfogadnók is ezen ügyben a kormány álláspontját: akkor is hibáztatnunk kellene, hogy igazságszolgáltatási kérdésben nem a jogelvet tanúságai döntenek, hanem a fiskálitási érdek.

A magyar állam sokféle üzletet folytat a bányászattal, vasutakkal, erdőszékekkel, szántóföldekkel, bérletekkel, ménesekkel, postákkal, táviradékkal, de a sötét és dohányt kivéve, egyetlen üzlete sem hoz annyi jövedelmet, mint az igazságszolgáltatás. Elég anomalia, hogy nálunk a justícia üzletággá fajult: hogy a kincstár nem nélkülözheti azon összeget, melyet e cizmen a perlekedő felektől bevesz. De ha már így van s ezen üzlet busásan fizet, akkor nem kellene sajnálni tőle oly természetű befektetéseket, melyek lehetővé teszik, hogy ezen üzletág céljainak jól megfeleljen.

Az első folyamodású bíróságok hatáskörének ily veszélyes kiterjesztése egyetlen esetben lenne indokolt. Ha behozatott volna a nyilvánosság és a szóbeliség. Ez által növekedett volna a védekezés biztossága.

Vádolt és vádlott garanciáinak jutott volna. A felfüggesztés a formális visszazsorított volna a maga csekély mértékébe. A közvetlenség melege, mely maga az élet és a nyilvánosság világsága, mely a legfőbb ellenőrzés, enyhített volna a bürokratikus merevségen. De a régen várt, sokszor megígért intézményről most már tudni sem akarnak.

E helyett kapkod az igazságügyminiszter ide, kapkod oda, csinálja a félrendszabályokat, s nem jogelvek által vezettetni magát, hanem opportunítás által.

Ez okozza aztán, hogy igazságszolgáltatásunkban nincsen stabilitás, hogy bíráink elkedvetlenednek, s a jogkeresés bizonytalanná válik.

A magyar egyelet ügye.

Az alábbi levelek mindinkább meggyőznek arról, hogy az erdélyi magyar egyelet eszméje életre való gondolat s annak létesítése elodázhatatlan szükség. Közlebről értesíteni fogjuk olvasóinkat azon lépésekről, melyek ezen irányban megtették. Ezuttal minden meggyőzés nélkül közöljük az alábbi leveleket:

Tisztelt barátom! Mint olyannal, kinek hivatalos kötelessége kerületében szerte bolyongani, megtörtént velem is, hogy hetekig nem olvastam lapot s így csak most jött tudomásomra, hogy a te hazafias indítványod folytán már adakozások is folynak egy magyar kultúra egyeleté számára.

Programját nem ismerem még, de a kolozsvári újságok hazafiságában, feltétlenül megbízva, sietek én is ott, azok közt lenni, kik áldoznak a magasztos célra.

Adományom kevés; mindössze is évenként 12 forint minidáig, míg a magyar állam szolgálataiban lesznek és attól fizetést huzok; mely évi adományom első felvételét: 6 forintot tisztelettel ide melléklek.

Azonban én nem óhajtok ennél megállni, hanem szeretnék ezen ügy pártoláiban másokat is bevonni, különösen azokat, kik mint a magyar állam barmiméu szolgálatában állók első sorban is hivatnak a magyar kultúra fejlesztését elősegíteni.

Légy szíves azért, barátom! számomra egy pár példányt a „kultúra egyelet” programjából megküldeni, hogy azokat szétszathassam, mert lehetnek mások is, úgy mint én, hogy arról még nem bírnak határozott tudomással.

Mely után szíves üdvözléssel maradtam tisztelőd: Segesvár, 1883 január

Horváth László kir. tanfelügyelő.

Tekintetes szerkesztő ur! A Kolozsvár központi létesítendő magyar egyelet javára ide csatolt csekély adományomat 10 forint értékben azon reményben küldöm be, miszerint tekintetes szerkesztő ur nem fogja magát semmi körülmények által mind addig vissza tartatni s addig fog becses lapjába a létesítendő magyar egyelet érdekében és buzditólag elől járni, míg ez irányban minden becsületes magyar ember az őt illető tartozását lerója.

Kiváló tisztelettel. Doboka, 1883. január.

Orbán Kelemen.

A felvidéki magyar közművelődési egyelet létezéséről már rég alakult meg Nyitrai, Selmecsi és Igeniük az érdeklődés 1904. Gaspár ügyvéd, mint a selmeci tagok küldötté, a nyitrai tanácskozási haza tévén, szép számú közönség előtt kimerítő jelentést tett annak lefolyásáról s lelkes szavakban hívta fel a megjelenteket a sörakozásra a nemes cél, a felvidéki magyarságosodásának mielőbb való elérhetése végett. A felhívás hatott, a menyiben a város előkelő köreiből tömegesen iratkoztak be, úgy hogy ma már Selmecsen az egyesületnek 175 rendes tagja van. Tervebe van véve itt egy főkegyesület alakítása, mely magyar nyelvű tanfolyam berendezése és népszerű felolvasások által kezdené meg működését a város magyarsítása érdekében.

A megyei tisztviselők nyugdíjintézetének kérdése újabb időben mindegyre szélesebb körben foglalkoztatja a megyék törvényhatóságait. Dacára azon nehezítő körülményeknek, hogy a hat évenként ismétlődő tisztújítás a megyei tisztviselők nyugdíjintézetének teljesen szabatos számadatokon való megalakítását, a rendelkezésre álló közelítőleges statisztikai adatok alapul vétele mellett is igen kérdésessé teszi, — mindazonáltal már ez idő szerint is vannak

megyei törvényhatóságok, melyek az önségy alapján saját tisztviselőik részére a nyugdíjintézményt megteremtették, — az alapszabályokat kidolgozták, s megerősítés végett a belügyminiszterhez felterjesztették. Ezek Arad, Torontál és Zemplény megyék. Anyudíjképesség az említett megyék nyugdíjalap-szabályaiban 10 évi szolgálathoz van kötve, s ennyi szolgálati év után a munkaképesség, vagy a tisztujtáskor meg nem választás esetében az utolsó évi fizetés 40 százalékában állapítottattott meg, a nyugdíjak, melyekhez minden további évi szolgálat után 2 százalékos pótlék járul, 40 évi szolgálat után munkaképesség esetén bekövetkezése nélkül is teljes fizetéssel való nyugdíjazásnak van helye.

A függetlenségi párt Fehérmegyében is nagy hódításokat tesz. A legközelebbi megyei közgyűlésen kiarsolt tagok helyébe ugyanis mind függetlenségi pártiak választottak.

A képviselőház holnap ülése nem fog tárgyalni a tapolcai kérvény, mivel a főrendiház holnap fogja tárgyalni a költségvetést s a miniszterek itt lesznek elfoglalva. Ez okból halasztott a tapolcai kérvény tárgyalása a jövő szombatra.

A párisi osztrák-magyar nagykövetséget — a N. Fr. Presse híre szerint — „a nem tisztázott politikai viszonyok” miatt egyelőre nem töltetik be; a követség ügyeit ideiglenesen gróf Goluchowsky fogja vezetni. Egy más hír szerint Kálnoky közös külügyminisztert a legközelebbi napokban Budapestre várják. Valószínűnek tartják, hogy a gróf Wimpffen halála által megürit párisi nagyköveti állás betöltése iránt fog ő felségének előterjesztést tenni.

A mozgósítás esetén polgári alkalmazásukban a mozgósítás 15-ik napjáig meghagyandó katonai kötelezettség közgazgatási tisztviselők névjegyzékének összeállítására és felterjesztésére tárgyában a m. kir. belügyminiszter f. évi 1. szám alatt a következő körrendeletet bocsátotta ki az összes törvényhatóságokhoz:

Felhívom a törvényhatóság közönségét, hogy a hadsereg hadi tengerészeti és honvédség létszámához tartozó azon szolgabírói segédke és önálló hatáskörrel bíró közönségi és körgyűzők névjegyzékét, kiknek a jelen év folyamán netalan elrendelendő mozgósítás esetén a mozgósítás 15-ig napjáig — polgári alkalmazásukban való meghagyatása szükségesnek mutatkozik, az egész törvényhatóságra nézve lelkiismeretes pontossággal készítsesse el, — és pedig a megküldött minta szerinti alakban külön a hadsereghez (hadi tengerészethez) és külön a honvédséghez tartozó egyénekre nézve. — Midőn a törvényhatóság közönségét a jelzett kimutatás rovatainak szabatos és pontos kitöltésére utasítom, egyszersmind megjegyzem, hogy a fenti utasítás szerint szerkesztett összesített kimutatás, — mely közvetlenül hozzám küldendő, a folyó hó végéig minden további sürgetés bevérsása nélkül, annál is inkább felterjesztendő lesz, mert az ezen záros határidő után beérkezendő jelentés figyelembe vételén nem fog. Tájékoztatl megjegyzem, hogy miután a felállított elvek szerint a szóban levő kedvezmény s a tiszteletbeli tisztviselőkre, sem a szolgabírói inokokra, sem a közönségi segédjegyzőkre ki nem terjeszthetők, ezeknek, vagy bármily minőségű más tiszti közegeknek a jegyzékbe való felvétele teljesen mellőzendő.

az én köszöntésemen, tudván, hogy én nem szeretem „csókolom”-ozni.

Magamhoz tértem. De gondolám, hogy ha megtörtént hát megtörtént. Nem olyan nagy szégyen egy szép, munkás fiatal asszonynak a kezét legalább szóval megcsókolni.

Máskor ismét elmentem. Drága ruhába volt öltözve. Talán valami magas vendégre várt. Aláz... szolgája — köszöntém. Isten hozta... fogadta.

Harmadszor is elmentem. Egyszerű öltözetben olvasott az anyai és magyar gazdaszszonyi teendőkről egy jeles munkát, melyet 200 év előtt írt egyszerűen egy magyar asszony. Éő napot kívánok — köszöntém. Adjon Isten... fogadta.

Ez nem volt elég. Háromféle köszöntésem különböző voltának okát kérdezte. Megállott az eszem ijedtemben.

Adós maradtam a felelettel. Azzal mentem magam, hogy egy kis leánynyal is hasonló ügyem-bajom van. Rám parancsolt, hogy adjak feleletet szóval vagy írásban, különben éreztetni fogja velem, haragjának súlyát.

Szerkesztő ur! Az istenért, segítsen rajtam lapjának egy kis szeglete által. Komoly kérdés forog fenn. A csók használata és kis hugom rettetenes haragja. Segélyen a dolgot eldönteni. Inkább önmek is azt mondom: Csókolom. Mégsem!

Édes Bács.

A király Tisza miniszterelnököt tegnapelőtt hosszabb kihallgatáson fogadta.

A dunai híd. A bukaresti felhívatalos lapok tendenciós kohlománynak nyilvánítják az Agence Havasnak azt a hírt, hogy ha Románia nem engedelmekednek a dunai kérdésben a hatalmak határozatának, akkor Ausztria-Magyarországot végrehajtó hatalommal fogják felruházni. A tárgyalások mostani stadiuma — mondják a felhívatalosok — fölöslegessé tesz minden ilyen mandátumot. Pencvizi ezredes, a dunai bizottság román küldötte külön diplomatiá misszóval Londonba utazott.

Wimpffen gróf utolsó szava.

Istóczy Győző, tegnap között interpellációjában egy levelet olvasott föl, melyet először a „Deutsches Tageblatt” közölt. Ugyis mint cause celebre-t, ugysis mint társadalmi körtünetet, érdekesnek tartjuk e levelet közölni. Ezen levelet a szerencsétlen véget ért Wimpffen gróf írta végóráiban báró Hirsch párisi bankárnak. Ime a levél:

„Báró ur! Ha ön e levelet veendi, csak habozva fogja azt telbontani, mert sejteti fogja tartalmát. Ne féljen azonban szemrehányásoktól. Midőn én az ön szíveskedése által magamat lassan körülhálózattatni engedtem, nem gondoltam, hogy önt rossz és bűnös szándékok vezetik. Majdnem észrevétlenül vitte ön az én jellemgyöngésémet a becsületesség lejtőjére... Hazám engem kevésbé szigorúan ítélne meg, ha tudná azt, mily okosan járt el ön a mellettem. Ön engem rászédett és pénzével megfogott, mint Damad és Mahmud Nedim pasákat és mint gróf... (itt gr. Wimpffen három kiváló osztrák-magyar diplomatát nevez meg, a kiknek nevét szőző kíméletből elhallgatja) s minket boncosalokká tett, hogy azok mellett a milliók mellett, melyeket ön a török sorsjegybirotkosoktól elvett, Törökországban újabb milliókat nyerjen.

A mit tettem, halálom földőze fel, és így akarok bűnhődni. Már maga azon körülmény, hogy az osztrák-magyar nagykövét önmagát végezte ki, és egy levelet hagyott hátra Hirsch bárónak, elégséges lesz arra, hogy a közvéleményt az igazi nyomra vezesse. Csak erőlködjék ön, a bécsi és párisi napilapokat újabb áldozatokkal az ön érdekei mellett működtetni. Halálom elfogja halványítani az ön millióit, itt Párisban úgy, mint ott Bécsben. Berlinben különben se voltak önnök társai; pedig Berlin most az európai szárazföld fővárosa és a közép-európai keleti politika központja.

Röviddel ezelőtt még Berlin mi ránk hagyatkozott a keleti vasúti kérdésben, mert nem tudta azt, hogy az osztrák-magyar nagykövetségek Konstantinápolyban és Párisban pusztán ügynőkségei Hirsch bárónak és majdnem sikerült önnök a famózus egyezségi üzletet Bleichröderrel létrehozni. Most Badowitz, a mennyire őt ismerem, gondoskodni fog, hogy Németország Konstantinápolyban önállólág járjon el, s különösen a vasutügyben határozottan az ön — a mint ön maga is tudja, képtelen — követelése ellenében állást foglalni fog. Kálnoky grófhhoz az utolsó órában egy általános jelentést tettem ezen ügyről, a mely ügyet mi mindig az ön ügyének tekintettünk, holott az a miénk volt. Ha én bécsi nagykereskedő lennék,

Vezeklés.

A szerelem hídja szerzőjétől.

Angolból szabadon fordította: A mics.

IV.

(8. Folytatás.)

Ha nem tudom őt reá beszélni, akkor még sokkal bizonyosabb, hogy kegyedet soha sem fogom szeretni, sőt atyám iránti érzelmem is hiúli fog.

A fiatal leányka annyi gunynyal nézett fel, s oly teljes meggyőződéssel arra nézve, hogy Sir Leonardra nem lehetne nagyobb büntetés a földön, mint ha ő szeretőt elveszítene.

Digby kisasszony meg volt hatva.

Gordon kisasszony, kegyed nagyon őszinte — mondá — s bár inkább hibáztatnom kellene, kénytelen vagyok őszinteségét bámulni. Azonban bizom Sir Leonardban, hogy idővel meg fogja nyerni részemre azt, mi legbecesebb elöttem: a kegyed jóvéleményét. — De, Etel, higgye el azt nekem, hogy mig velem lesz, teljes szívemből igyekezni fogok kegyedet boldoggá tenni.

Hiszem, hogy igyekezni fog rajta, de azt is tudom, hogy nem fog célt érni — volt a gyöngédtelen válasz.

E szavak után Digby kisasszony nem szólott semmit.

V.

Gordon báró nem igen volt megelégedve a leányával. Menyasszonya arcán oly

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1883. január 12.

Kissz di hánd.

I.

Szerkesztő ur, bácsikám! Egy kis leány megkért, hogy mondanék el neki egyet és más a csókról írásban. Megjegyezve, hogy ha csak levélben olvassa, úgy is elhiszi, de ha nyomtatásban meglátja, akkor aztán valóban hiszi, amiket mondok. Ugy mondá, hogy ő a Dóczy Csókjának gyönyörködött, de azt a csókot igen hevesnek, igen tüzesnek találja, mely az embert úgy lázba hozza. Annak okáért nekem, mint már kiűlt virágszálkorát sirató vénlegénynek véleményét szeretné tudni a teljes igazság megismerése, s idebb-hátrább leendő mihez tartás végett.

En természetesen megdöbbenem ily kívánság hallására, én a ki soha sem részesültem más, mint anyám csókjában — megszeppentem annyival inkább, mert ama kis leány — hallva az én szabadkozásomat, majdnem erőnek-erejével csókot is akart adni utra valóul, gyámolításul, tájékoztásul és erősítőül, a leírás nagy munkájához az nyugtatott meg csupán, hogy szerencsémre engem édes N. bácsinak hív... Gondolám, gyerekség az egész.

Később az jutott eszembe, hogy hátha nem gyerekség, hátha komoly tudás vágy

ingerli kis hugomat. Esembe jutott, hogy a sok alsó, felső, középső, képző és isten tudná megmondani még minő szabású leány iskolában erőteljesen kifejlődhetik a tudnivágy.

Mély gondolatokba merültem. Nem tudám magamat orientálni ezen előttem új témára nézve. Jöttem-mentem utczán, táncsteremben, májálison, fillérestélyen, sétatérén, divat-üzletekben, mészárszék előtt s általában minden olyan helyen, hol hölgyek és gavallérok között eszmecsere folyhat. S láttam, hallottam és tapasztaltam sokat. Feltettem magamban, hogy még sem írok le semmit az én kis hugom kedvéért, annyival kevésbé adom nyomtatás alá. Gondolám, hogy oly dologra a mivel ma nagy részt untig jól van lakva, a nagy s kivált a városi közönség, olyanról nem sok okosat lehet mondani.

Irjon más, nálam jártasabb ember. De hugom nem tágitott. Kérését ismételte kétszer, háromszor, negyedszer pedig fenyegetődzött, hogy az „Ellenzék” hirdetési rovatában fog felszólítani.

Erre már csakugyan megszeppentem, tudva, hogy a melyik polemia e helyen kezdődik, az rendesen párbajjal szokott végződni. En pedig az a becsületszerző és becsületmentő, hírnévre juttató és bámulatárgyává tevő eszközzel nem szoktam élni.

Hanem azért hugom kérését mégis megtagadtam. Tölt mult az idő. Késtem a csók-

ról való írással. Időt akartam nyerni, bővebb megfontolásra. Különbem sem szoktam anyámon kívül mással csókolozni. Láttam már többször, hogy két régi jó barát, régi jó tanulótsár minden találkozás alkalmával megcsókolja egymást. Egyszer például a két jó barát egy barátjoknál voltak ebédén. Ebéd végével krajczára kártyázni kezdetek. Megy-megy a munka. Nagy lármá hallik a belső szobába. A hölgyek rohannak ki. Közbe lépnek. A két csókos barát, más két társával — mind a négyen magas állású, tekintélyes, 50—60 évet elhagyott urak — már csaknem pófozodni kezdettek. Megutáltam a csókot. Diák voltam még. Pál apostolt magamban kezdettem igazságtalansággal vádolni ama mondásáért: Illessétek egymást testvéri csókolással.

Idő multán — tapasztalat és tanulmány szerzés végett — beállított egy szép fiatal asszonnyhoz látogatába. Férje nem volt ott. Az ajtónyílást hallva, belépik a konyhából, abba a szobába, melybe én benyitottam sok kopogtatás után, melyekre csak az üres falak visszhangja felelt. Csinos kis fejkötő fején csinos egyszerű székely szoknya rajta, kis téher köténnyel. Kezei lisztesek, arca kipirulva. Meglepett. Pedig nem volt semmi dái mai drágaság rajta. Legtöbb 6 pengőért egész öltözött. Ő maga varrt. Pedig drágán, négyezer arban vette egyeleti helyiségben. Bámultomban így köszöntém: csókolom a kezét! Férje lépett be. Elbámult mind a kettő

Es ebben a sikerben az előadónak orozslán részök van. A Rautzauk van jellem, a pathosz hevéit és érzést a játszott szerep és a játszó egyén művészi vegyítésével megtestesíteni, mint a hogy azt a triasz: E. Kovács (Jean), Szentgyörgyi (Jacques) és Szacsai (George) tették. Velők szemben Gabányi (Florence) az ellentétet, a gyöngésséget, az odaadó szeretetet, a békítés és békesség jó szellemét fejezte ki és képviselte, ugyanazon sikerrel, ugyanazon művészetrel, de más nemből, több oldalulag. Hasonló sikerrel játszott Szacsai (Louise) bárha tudvaleg művésze nem az erő kifejezéseiben ragyog leginkább. Telt ház, összesség, élvezetes előadás volt.

—y.

Legújabb hírlap czimjegyzék
(Neuestes Zeitungs- Verzeichniss) küldetett be hozzánk, amely az összes osztrák-magyar monarchiában, bármely nyelven megjelenő hírlapok czimét és hirdetői díjait magában foglalja. E czimjegyzék kiadója Bécsben (Singelstrasse 11) a Daube et Csup cég. Fölvesz közvetítés minden az üzlet világ érdekében való hirdetményt. Az ily hírlap-czimjegyzék összeállítására már nem tartozik az irodalomhoz többé, ez üzlet, ez gschäft, mely a sajtó vállán halad, de mely maga is egyrészt már gschäft-e vált.

Az Athenaeum társulat a kiadványában megjelent művek névjegyzékét állította össze és adta ki egy füzetben. Meny nyi szépirodalmi, jogi, gazdasági derék munka jelent meg e nyomai részvénység kiadásában! És a könyvpiacon roppant nagy a pangás s könyveknek nincs kellenősegek s általános a panasz. Ha készítenék és olvasó körök a jelesebb munkákat időnként megrendelnék, véget vetnének e pangásnak és panaszának.

Pályázat.

Aloirnak, mint a „Jó könyvek” című népi-irodalmi vállalat kiadói, — erkölcsi kötelességüknek tartják e vállalat füzetei között már a legközelebbi időben egy oly füzet közrebecsátását, mely a népet a pálinkaivás káros hatásáról meggyőzze. E czél legjobban az által vélik elérhetni, ha a pálinka romboló hatása egy érdekfeszítő és erkölcsi tanúságul bíró elbeszélése keretéből kiemelve feldolgoztatik. Ez okból pályázatot hirdetnek alóir kiadók oly elbeszélésre, mely népies hungon tartva fenti czél elérésére szolgál és a „Jó könyvek” keretében beillik. A pályázó mű terjedelme 1 legfeljebb 1 egy kettő ívnyi lehet a „Jó könyvek” alakjában. A pályázó mű idegen kézírással írva és szerző nevét rejtő jellegű levélkével ellátva legkésőbb 1883. évi március 31-ig küldendő be alulírottak könyvkiadó hivatalába (Budapest IV. Váci-utca 11. sz.). A díjazásokrak mű 250 frank jutalomban részesül. A beküldendő művek bírálatát Györy Vilmos, Komócsy József és P. Szatmáry Károly urak voltak szívesek elvégezni. A pályanyertes mű a pályadíj kifizetése után alulírt kiadók tulajdonát képezi. Budapest, 1883. jan. 5-én. Révai testvérek könyvkiadóhivatala.

Árviz-hírek.

Győrben január 10-iki kelettel a következőket jelentik:
A házak egyre dőlnek. Egész Pataháza, pár ház kivételével — romba dől. — Szigetben 15, Révfülaban 12, számos községben több ház omlott össze. Belső városban a Duna mellett két pinze bedől; betörések, lopások egymást érik, az őrtájak daczára. Vétéről, természetéről nagy földön szó sincs. Roppant a nyomorúság. Gyűjtések eredménytelenül folynak. Az első magyar biztosító társaság 1000 frtot utalványozott.

Szigetben ma találtak az első áldozatot. Egy törpe leány fuladt a vízbe. A megyeháza nyágyermében elhelyezett menekültek közül egy ma éjjel meghalt.

A zsidótemplomba menekültek közt három szülői eset történt.

Mérgek, Raboth, Rába-Szentmihály, Bezi, Fehértó, Enese, Rábapatoná szintén szintén víz alatt van. Nagy apadás.

Győr, jan. 10., (este 9 óra). A győri püspökvárát körülvevő bástya mellett egy ház pinzéje beszakadt s a pinzébe lőtti szobából fagyos vízbe zuhantak az alvók. Rémült segélykiáltásaiakra többen siettek elő s hozzáláttak megmentésükhöz, a mi csak úgy sikerült, hogy a szoba ablakvasait kifeszítették s úgy hatoltak be a szobába. Révfülaban, e Győrrel szomszédos községben edigél 20 ház omlott össze. Az „újvárosi majorkok” nevű külvárosban temérdek marha- és lábas-jóság veszett a vízbe. Azonkívül sok besomogott ágynemű, melyet megmenteni már nem volt idejük a menekülőknek. Bölcsők, házi eszközök s házföldrészek usznak a vízben.

A vidékről megdöbönt kirek érkeznek. A nyomor és kétségbeesés nagy. A király egyelőre 2000 frtot utalványozott magán pénztárából az árvizkárosultaknak. Óriási mennyiségű nyulat fognak, melyet egyes, az árból kiemelkedő pontra menekültek. Egy zámolyi ember, ki egy nyulat akart fogni, belesett a vízbe s oda veszett. Ugyanigy járt Varga Pál nemű gazdálkodó is Lébeny-Szent-Miklós mosonygyei faluban. Az ár egész vonaton apadásnak indult s a vesztély kisebb ugyan, de a menekülők nyomora s kétségbeesése leírhatlan.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, jan. 12.

A kolozsvári képkiallítás
ügye a létesítés stádiumába lépett. Ma délután tanácskozott azon bizottság, melyet a polgármester a Zichy J. gróf e tárgyú levele folytán összehívott. Jelen voltak dr. Eltes, Pál Sándor, Vajda Gy. Kövry, Melka, Sárdi, Hegedűs, Békessy, Ferencz József, Finály, Pákey, gr. Schweinitz, Bartha, Várady, Nagy Mór. A kiállítási bizottságnak föl fog ajánlatni a lyceum auditoriuma, szükség esetén a mellette levő rajzterem is. Ajánlatba hozatik, hogy lehetőségig rendezzék a képkiallítást a növegyeti képkiallítással egy időben, hogy a vidéki látogatók mindkettőt egyarással megtekinthessék. A kiállítás ideje február elejére van tervezve.

Concha Győzöt a helybeli egyetem derék jogkari tanárát, nagyon súlyos csapás érte: szép, fiatal neje, tegnap este nyolcz órakor hosszas szenvedés után megszűnt élni. A derék nő aggasztó betegsége, mely hetek óta szomoru hírek keringtek, míg végre tegnap este beállott a súlyos csapás és a legszeretőbb hitves, a legodaadóbb ifjú anyja és a kolozsvári előkelő körök egyik legkedveltebb nőalakja, életet adva, életet vesztett. — s most ottfelel a ravatalon, melyre a mélyen sujtott férj hasztalan ontja — gyermekeivel — könnyeit, mert a nehéz válságot meg nem történté tenni nem lehet. Részünkről a legőszintűbb legmelegebb részvétellel osztozunk a derék tanár s a mélyen sujtott férj fájdalmában. — A közrészvételt keltett halálesetről a következő családi gyászjelentést tettük: „Alólirokk mely fájdalommal jelentik, hogy Dr. Concha Győzöt, született Forster Emilia f. évi január hó 11-én este félnyolcz órakor, életének 28-ik, boldog házasságának 8-ik évében, hosszas szenvedés, s a halottak szentségének felvétele után, gyermekágyi lázban, jobb létre szenderült. A boldogultnak hiült tetemei f. évi január 13-án d. u. 3 órakor fogtak a hűdotei 23. sz. a. lakásból a róm. kath. vallás szertartásai szerint örök nyugalomra helyeztetni, lelkeért pedig az engesztelő szent miséidőzött folyó hó 15-én délelőtt 10 órakor a plébánia-templomban megtartatni. — Kolozsvárt, 1883. január 12. — Béke poraira! — Dr. Concha Győz, m. kir. egyetemi tanár, az elhunyt férje és Erzs, Hedvig, Klára, Emilia, gyermekei. Forster János kir. tanácsos, nyug. jóságigazgató, és neje szül. Fehér Anna, szül. Anna, férjezett Baross Pálné, Gyula, Viktor és Kálmán, testvérei. Forster Gyuláné, született Luczenbacher Erzs, Concha Károly és neje Edelhejt Amália, Baross Pál, sógora, illetőleg sógorai.

Ügyetlen atyáskodás. Miután a filoxera miatt a szőlőbirtokok sem gyökerezőket, sem sima vesztő, sem késő alját nem kaphatnak és nem szállíthatnak, ennél fogva a kormány ajánlatba hozta azoknak, kik szőlőtelepet akarnak beállítani, hogy „szőlő magot” vessenek. A szőlőmagot maga a földművelési miniszter vállalkozik szolgáltatni. Ezen kívül hivatalos utasítás is adott egy körlevélben, hogy minő földben és milyen eljárással kell a magot elplántálni. Hát ez mind igen szép jóakarát, de a ki efféle utasításokat ad a gazdaközönségnek, annak annyit legalább tudni kellene, hogy a szőlő épen úgy nem propagálja tovább saját fajtát magoncok útján, mint a többi nemes gyümölcsök. A butul, a pojnik, a szt.-germain magvát hiába ülteti el az ember, mert abból vadalma és vaczkor lesz. A chasselas vagy rizling, vagy somszőlő-magot is hiába vetjük el, mert megtörténhetik ugyan, hogy a régi faj áll elé belőle, de leggyakrabban teljesen elveszteti fajlegét.

„Kedélyes utazás a szamos-völgyi vasuton” cím alatt lapunk holnap számában egy tárczát közlünk a Teleki Sándor ezredes tollából. A mustramegye komikus hírű vasutját tehát egy kiváló satyrikus toll fogja méltatni, érdeme szerint.

Tévedésben van a „K. Közöny”, midőn a vasárnapi választásra vonatkozólag a városháznál folyt választásra azt mondja, hogy ott a függetlenségi párt férfai mind elfoglaltak a tért s terrorizáltak a kormánypárt, úgy, hogy az utóbbinak szavazói alig juthattak a szavazó urnához. A tény ez: A választási elnök Züllich István ur bizalmi férfiakul a kormánypárt részéről Adler Antal, Dobál Antal és Dorgó Albert urakat kérte föl, tehát három; ellenben a függetlenségi párt részéről bizalmi férfi csak egy volt: Polcz Rudolf ügyvéd; továbbá a szavazók neveit jegyezték Pachmann József tanácsos irnok, ki ex offo volt kirendelve, Münstermann ur a kormánypárt és Koleszár Sándor ügyvéd ur a függetlenségi párt részéről. Jelen volt ezenkívül a teremben Pál Ferencz rendőri tisztviselő. Ezek az urakon kívül mások nem voltak jelen a szavazó urna körül. Ebből láthatja a K. K., hogy információja e dolgotban tévedésben alapszik, s hogy terrorizmusról szó sem lehetett a függetlenségi párt részéről. Különben elvárjuk a választási elnök Züllich István ur részéről, hogy az ő vezetése alatt lefolyt választásról világossá dobott valótlanságot az igazsághoz megfelelően, saját és az igazság érdekében rektifikálni fogja.

A kolozsvári színház és a Théâtre Français. Fölöttéte érdekes világot vet színházunk adminisztrációjára budgetjének összehasonlítása a nagy francia nemzeti

legelső színházának költségvetésével. A kolozsvári színház évi kiadása ugyanis valamivel több 100 ezer forintnál, ugyaneannyi a subventióval együtt a bevétele is. A Théâtre Français összes kiadása tavaly 1 millió 300 ezer frank, vagyis (frankját 50 krjával számítva) valamivel több, mint 900 ezer forint. Tehát a nagy francia nemzet legelső színháza az óriási világvárosban alig ad öt-százötöt többet ki évenként, mint a kis Magyarországon egyik vidéki színházacsakja.

A „Mária Valeria” árvaház
javára történt adakozásokról egy terjedelmes közleményt tettünk, de csakis lapunk közelebbi számában adhatjuk közre, nagy terjedelme miatt.

Ekülvő. Kézdí-Vásárhelyi S. a c. v. Imre joggyakornok e hó 6-án tartotta esküvőjét Bartha Vilma kisasszonnyal. **Károlyi Gyula gróf** estélye ritka fényvel folyt le tegnapelőtt éjjel a gróf budapesti egyetem-utcazi palotájában, mely pazarult volt feldíszítva. Jelen volt mondhatni az egész ország előkelősége és intelligenciája. Zászlós urak, főrangnak, főtörzstisztek, bíboros papok, írók stb. A gróf házát az a ritka kitüntetés érte, hogy József és Koburg hercegeken kívül a király is megjelent az estélyen s egész fél tizenkét óráig időzött Károlyi gróf termben.

Nyitramegye alispánját és főmérnökét a közmunkák körül elkövetett hanyagságok és mulasztások miatt, melyek következtében a megye mintegy 40,000 frt kárt szenvedett, a megye közigazgatási bizottsága tegnapelőtt tartott ülésében, a tisztí ügyész indítványára fegyelmi vizsgálat alá helyezte.

Bisingen gróf huszárhadnagyt, kinek szomoru végéről tegnap lapunkban tettünk említést, kilenczedikén esti hét óra tájban fogták ki a Duna jege alól. Két álló óráig volt a víz alatt. — A huszárezred, melynek igen jeles tisztje volt, nagy részvétellel van halálesetét iránt.

Az álomért az ember felelős. Érdekes felolvasást tartott a múlt héten Párisban Coullier francia tudós az Académie de sciences morales et politiques-ban — az álomról. Az álom phiziológiája, — szölt a többi közt. — újabb időkben rendkívül előrehaladt, hár teljesen még most sincs megállapítva. Kétféle szempontból lehet tárgyalni a test és a lélekhez való viszonyában. Bouillier mindenekelőtt azt vizsgálta, mennyiben függnek össze a nappali foglalkozás, a napközben nyert benyomások az álommal, s megállapította, hogy többé-kevésbé álom közben érezzük meg lelki működéseink olyan részét, melyekről ébren számot nem birunk adni. Így hát nemcsak az orvosnak kell figyelemmel lennie arra, mit álmodik beteg, hanem a psychologus s ez álomokból fejtheti meg egyes, előtte különben egykönnyen meg nem magyarázható delokokat. Olyan bűnös is pl. a ki ébren nem is gondol bűnösre, amígban a legiszonyultabb lelkiismeret furdalásait szenvedheti. Egyáltalában minden emberre áll, hogy az a mit álmodik, gyakran nem egyéb a lelkiismeret intésénél. Az ember, azt lehetne mondani, szinte felelős arról, a mit álmodik. Ezt az erkölcsi felelősséget, melynek elvét most először mondja ki Bouillier, szerinte nagy figyelemmel kellene részesíteni.

A dán északsarki expedíció. A kopenhágai tengerészeti minisztérium e hó 6-án a külügyi minisztériumtól egy az archangeli svéd norvég konzultól a kopenhágai követtséghez intézett levelet, (1882. évi december 1. kelettel) kapott, mely szerint egy ember kiküldetett a czeblől, hogy Posterserkban — a Petschau torkolatánál — a Lymphna nevű hajó sorsáról tudakozódjék. Ez az egyen november hó 2-án egyenahány oly halálszal beszélgetett, kik épen a Waigst szigetéről érkeztek volt meg. Ezek azt mondták, hogy sem a gőzről, sem az azt illető hírekről mit sem tudnak. Az archangeli kormányzó továbbá elrendelte, hogy a pruceiai vásáron, melyen számos északországi lakos vesz részt, pontos tudomást szerezzenek a legénység sorsa felől. Ugy remélik, hogy az eltűntek nyomára akadhatnak.

Ponson du Terrailról a fájdalom nálunk is nagyon ismert francia regény gyártóról, kinek huságja szinte közmondásos volt, francia lapok e történetek elevenítik fel: Ponson egyszer egyik barátját, Benassit-t meghitta egy kis sétakocsizásra a boulognei erdőbe. Utközben találkoznak Barriére-rel, a kit Ponson szintén meghitt, hogy üljön fel a kocsiára. Mint-hogy azonban ebből is volt egy kis huság, Ponson megkérte Benassit-t, üljön hátra a groom mellé és engedje Barriére-t az első ülésre. Ez aztán meg is történt és Ponson tovább hajtatott, roppantul örövendé annak, hogy a népek mindenfelé alázatosan emelgettek előtte kalapot. Ép abban az időtájban kapta meg a becsült-rendet s azért annál inkább érthetőnek találta a publikum hódolatát. De lassanként kissé gyanusnak kezdett előtte látszani az a sok köszöngetés; mintha az emberek megmosolyogtak volna köszöntés közben! Csakugyan némelyek szemtelenül ránevették. Kőrülnez, hátra tekint — s mit kell látnia? Benassit elvette a groomtól ura névjegyeit, melyeket ennek látogatások esetre mindig magával kellett hordania s egyre szórágatta őket a publikum közé. A névjegyen cifra betűkkel ez állott: Ponson du Terrail, officier de la légion d'honneur. Azóta Ponson soha egy árva szót sem váltott Benassit-vel.

Michel Lujza „meginterwolvolt”. Michel Lujza, a hírhedt kommunista Londonban volt s felolvasásokat tartott a nő társadalmi helyzetéről. Mielőtt utra kelt volna, meg látogatta őt Párisban

a londoni Daily Chronicle levelezője, ki azt a nézetét fejezte ki előtte, hogy elvei aligha találának viszhangra Britániában s jól ténne ha előre tanulná hallgatói ízlését. „Ma foi — mondá a grande citoyene — én jobbadán csak azért megyek Angliába, hogy jótékonyágot miveljek. — Valami husz kommunista van ott, s ezek bérelték ki a termet, melyben előadásokat tartok. A jövedelmet szükségset szenvedő kommunistáknak szántam. Azt hszem, hogy a kiváncsiság sok halgatót csodírt majd körém. Miért mérsékelném hát, amit mondani akarok. Teljesen értem, hogy Angliában egészen más isititúció a monarchia, mint Franciaország mostani kormányzata. Önök inkább köztársaságiak, mint mi, de nem haladhatnak, mert tár adalmi nehézsegeik szükségképen tisztulnak. — Gambetta haláláról úgy nyilatkozott Michel Lujza hogy nem fogkülömbösgéteenni, mert a régi bajok megmaradnak mindaddig, míg a a szociális forradalom órája nem üt. Azt sem tagadja e különbsé asszony, hogy a mikor Uj-Caledoniából viszatért hazájába, azt a tervet forgatta agyában, hogy Gambettát, a gyűlölt diktátort meggyilkolja. De később átlátta — ugymond — hogy e gyilkosságnak semmi fogatája sem lenne. Fere beszélte le szándékáról, de ő mindig sajnálta, hogy engedett, mert ha tervét valóstíja, elhárította volna a kommune vereségét s hasznára lett volna a népiügynek. De nem csak Gambettát, III. Napoleont is meg akarta gyilkolni: Több heti várakozás után megengedték neki, hogy misét hallgasson a Tuilériák kápolnájában; a császár azonban ugyanaz nap utazott el a harczterre. „Lássá — így szölt Michel Lujza a levelezőkhöz — ha akkor „eluyomta”, m volna őt, nagy nemzeti eszerencsétlenséget harítottam volna el. „Vankapcsolat a nihilisták és a kommunisták között?” — kérdé a levelező meg. — „Az kétséget nem szenved, sőt a köztüklevő köteléssokkal szorosabbá vált a montean-les-minesi és lyonsi galádságok óta.” A levelezőnek arra a megjegyzésére hogy az „ő programjukban nyilván a gyűlölet játsza a főszerepet”, azt válaszolta Michel, hogy „igenis, a zsarnokság és a mostani állapotok elleni gyűlölet, melynek a személyekhez semmi köze. A szociális forradalom — nézete szerint — csak akkor következhet be, ha az orfanisták vagy a monarchia föltámasztását megkísérlelik. Akkor aztán ő is fölkelésre izgatná a népet.

APRÓ HIREK. Lecseps a híres francia mérnök elvált nejtől, mert a szép ifjú asszony évente apai örömköben részesítiaz öreg urat, s e körülmény az utóbbi előtt nagyon gyanus. — **A szökött hadnagyt** Lackenbacher Károlyt Budapestet tegnapelőtt elopták. Vétkes mulasztást, majd szerencsétlen szerelmet emlegetne a szökés okául. — **Zenélő palaczkokat** talált fel egy bécsi czég; a palaczkok midőn az ember kiakarja üríteni egy bizonyos dallamot, szümmögnek. — **Turkeiben** egy fiatal 16—17 éves leány, a napokban iszonyu fegyver szélben indult haza, s utközben szélhűdéstől érve lerogyott, a szután magtagyott; anyjár, a nagyanyját és csapás, hogy a hír hallatára felakasztotta magát.

KÖZGAZDASÁG.

Országos baromvásár.

Kolozsvárt, jan. 9. 10. 11-én. 1883.
Lanyha forgalom mellett eladottak összesen 405 drb. szarvasmarha és 14 drb. ló. Ebből fejős-tenh 53 drb. párja 130—180 frt. Meddő tenh 127 drb. párja 100—250 frt. Egy éves tenh 94 drb. párja 40—60 frt. Két éves 63 drb. párja 55—90 frt. Ökör 68 drb. párja 190—320 frt. A lovak árai különbözők voltak minőségükben.

A francia borászok.*)

— Eredeti tudósítás. —

Budapest, január 10.

A francia borászatról érdekes előadást tartott ma dr. Pillitz Vilmos a vegytani intézetben, a természetadományi társulat referáló ülésén. Az előadó a szünidő alatt Franciaország nevezetesebb borvidékeit beutazta s kiválóan három irányban terjesztette ki figyelmét: 1. miben különbözik a francia borkezelés a miénktől? 2. vannak-e az ottani borkezelésnél egyes eszközök alkalmazásban, melyek nálunk kevésbé vagy egyáltalában nem ösmeretesek? 3. miként sikerült a francziáknak azt a roppant borhiányt pótolni, melyet a filoxera a termelésben ejtett?

Az érdekes előadást a következőkben ismertetjük.

A francia asztali boroknak általánosan dicséretűl szokták felhozni azt a tulajdonságát, hogy évről évre és országszerte lehetőleg egyenlő minőségűek, míg a mi borunk jóformán hordónként már is más karakterűek. A francia borok e tulajdonságának meg van a fény- és árnyoldala. Fényoldala az, hogy a kontinens ízlését egy határozott irányban kifejleszti, s az ízlésen alakodik. De nagy árnyoldala az, hogy a mi puritán feltölgatásunk szerint itt már nem természetes borral, hanem gyári készítménnyel van dolgunk. Mert a francia bor is az ország különböző vidékeinek különböző éghajlatai szerint nem lenne oly egyenletes, de a francia mérleggel és ingreidienciakkal felfegyverkezve közeledik borához s keveréssel, szeszhozáadással s más egyéb módon a mutatkozó különbségeket egálalja.

Párisban, a vendéglősöket és számítva, 18 ezer borkereskedőnél több van. Ezek érdekeik előmozdítására szövetségeket alakítottak. A chambre syndicale des debiteurs de vin a tagsági díjakból egy jól felszerelt laboratoriumot tart fenn, hol egy vezető és több assistens működik.

*) Térészke miatt maradt ki tegnapi számunkból, Szerk.

Az előadó ezután áttért a száritott szőlőből készült borra. Mig az 1875 évben Franciaországban a 2,300,000 hektár szőlőterületen 83 millió hektoliter bor termelt, a filoxera pusztításai folytán jelenleg csak 43 millió hektár, 1,013,000 hektár szőlőterületen. A hiányt pótolandó Spanyol és Olaszországból rendkívül megindult a bor behozatal. Ennek folytán az árak mind inkább emelkedtek. 1877-ben Andibert József marseilli kereskedő arra a gondolatra jött, hogy Török és Görögországból száritott szőlőt importált és azt bórra feldolgozta. 10 hónap alatt 100 millió kilogramm száritott szőlőt lett beszállítva, melyből 3 millió hektoliter bór állítottak elő. E nagy siker a bórgyarak gyors szaporodását idézte elő, úgy, hogy jelenleg az összes borszükegletnek egy jó negyedrésze ily módon fedeztetik. Az így készült bornak (raisin sec) hektoliterje 18 frt. Megjegyzendő azonban, hogy e bór magában nem élvezhető s szükséges azt természetes bórral keverni. Az állam e manipulációkat nem csak nem ellenzi, sőt támogatja.

Hogy e miveletekből mi érdemi megnálunk az utánzást, mi nem, az behatóan troverzák tárgya lehet, de minek utánzása kétségen kívül nagyot lendítene borászati viszonyainkon, az a francia bórkezelők kitűnő szakavatottsága. A mi borunk nem rosszabb a francia bornál s megérdemli ugyan azt a megbecsülést.

Az élénk tetszéssel fogadott felolvasás után a társulat tagjai választmányi ülést tartottak, melyben bizottsági jelentések olvastattak fel s előkészületek történtek a január 17-én tartandó közgyűlésre. Ez alkalommal 52 új tagot választottak, kikkel a társulat tagjainak száma 5614-re emelkedett.

Bécsi szarvasmarhavásár

Bécs jan. 8. Felhajtattott 2487 drb. szarvasmarha és pedig 1552 drb. magyar és erdélyi, 486 drb. galiczia és bnkovina és 398 drb. más vidéki. A csekély számú felhajtás következtében az üzlet élénken folyt és az árak 1—2 frttal emelkedett métermansáknak. Silány árak valamivel nehezebben voltak eladhatók. Az egész állomány eladottat.

Magyar hízó ökök 52—60 frton, első min. 61—64 frton, kivételesen 65 frton adatott el. Stern l. Budapestről 63 frton, Grünwald és társa Budapestről 63 frton 50 kron, Mandl Ede és társa Nyir-Bátorból 62 frt. 25 kron, Brüll L. Nagyváradról 61 frt. 50 kron, Eisler és Szold Felső-Szeleiről 60 frton. Munk Miksa Vág-Szerdahelyről 60 frton, Widner Ign. Gityálról 58 frton. És Grünwald Jakab Sz.-Fehérvárról 53 és 52 frt, Spielman és Schwarz Szatmárról 57 frton adták el ökreiket.

Erdélyi ökök 54—63 frton kelt. Keszles S. Marosvásárhelyről 63 frtot, Sigmond testv. Kolozsvárról 62 frtot, Farkas Gergely M.-Vásárhelyről 61 frton, Ábrahám Sámuel Segesvárról 54 frtot, Gergely Ferencz és tsa Sz.-Udvarhelyről 54 frtot kaptak ökreikért.

Nyilvános számadás.

y mezbodoni ref. egyháznak Maros-Ludason 1882. dr cember 26-án tartott hargverseny anyagi sikeréről.

A szent czél előmozdítására felülfizetek: Gr. Bethlen Geyza elnök 10 frtot. Gr. Bethlen Sándor 3 frt. Gr. Bethlen Balázs 1 frt. Gr. Bethlen Zsófia 1 frt. Gr. Bethlen Jozsi 1 frt. Scholcz Antal nevelő 1 frt. Victorine Bock 1 frt. Gábor János 1 frt. Er. Recsa Tivadar 1 frt. 20 kr. Doki Sándor 2 frt. 60 kr. Novák Eedéné 80 kr. it. Br. Kemény György 1 frt. Br. Kemény Lőrinc 1 frt. Br. Kemény Dániel 1 frt. Keresztes Áron 2 frt. 30 kr. Molnár Károly 80 kr. Salamon Miklós 40 kr. Kiss István 40 kr. Zsigmond János 3 frt. 40 kr. Mts. Miksa Elek 19 frt. 20 kr. Csontos Olivér 40 kr. Nagy Jakab dr. 40 kr. Schwarz testvérek vásárhelyről 5 frt. Csontos Elek 1 frt. Schwarz Adolf 1 frt. 40 kr. özv. Rosa Dánielné 1 frt. if. Eczen Sándor 40 kr. Péter József 2 frt. Székely Dániel 1 frt. 40 kr. if. Ujvárosy Sándor 20 kr. Szántó Béla 20 kr. Szenpéteri Márton 1 frt. 20 kr. Zudor Dénes 1 frt. 40 kr. Mátéfi Pálné 1 frt. Kovács Kálmán 1 frt. 40 kr. Bokody L 1 frt. 40 kr. Felföldi Elek 40 kr. Osztián József 40 kr. Ducez Dávid 60 kr. N. N. 20. Veress Pál 3 frt. 40 kr. Jóhán Sándor 1 frt. 20 kr. Ilyés Albert 10 frt. Márton Istvánné 10 frt. Mórai Ida k. a. 2 frt. Keresztes Lajos 1 frt. Novák Iszák 2 frt. Kanyaró Mihály 1 frt. Gr. Vass Albert 5 frt. Gr. Teleky Domokos 5 frt. Főző József 1 frt. Huszár József 1 frt. Tomcsik József 1 frt. 60 kr. Pap László gr. kath. lelkész 2 frt. Bozsbély Sándor deák 1 frt. Czáva Gábor 2 frt. 40 kr. Kimpian Sándor 2 frt. 40 kr. id. Imre László 2 frt. Mts. Kabos Kálmán 2 frt. Benedek Ferencz ev. ref. esperes 1 frt. Kovács Elek főjegyző 1 frt. Bartalus Sámuel 1 frt. Nagy Domokos ref. lelkész 1 frt. id. Eczen Sándor 2 frt. Szántártó Gábor 1 frt. 60 kr. Dán Sándor 1 frt. Székely Diénes kolozsvárról 2 frt. id. Ujvárosy Sándor tanító 1 frt. Csizsár Sámuel 1 frt. Fekete Anna k. a. 80 kr. id. Ujvárosy Lajos 2 frt.

Ime nagyérdemű közönség, a vallás iránti buzgalom fentebbi nyilatkozata. Mert a midőn vallás iránti közönyről szólnak mindenütt, minő tény ez, ke-le ennél nagyobbbszeri esemény, hogy ellenkező meggyőződésre jussunk? Kell-e az emberek nagy lelkűsége, áldozatkészsége ezen tényhez commentár? (Vége köv.)

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

BARTHA MIKLÓS.

Kolozsvar, 1883

ELLENZÉK.

Játékok
b. bánffy-hunyadi m. kir.
állami tanmühelyből.

Műfaragványok
a. hosszunfalusi m. kir. állami
tanmühelyből.

Faragványok
a sz. keresztsi m. k. állami
tanmühelyből.

Fénykép

Albumok
nagy választékban.

Zsoboki márvány
dizsmü tárgyak

Illatszerek,
Pipere cikkek.

Pérez, dohány és szivar

TÁRCZÁK,
vör. tajok, gyöngyház,
fém és elefántcsontból.

Külföldi
gyermek és társas

Játékok.

Diszműárak
bör, béonz, gyöngyház,
tajok és csontból.

ÉLCZ (JUX)
tárgyak

3 krtól 35 frtig

BABÁK.

Legnagyobb raktár

China-ezüst
evőeszközök és disz-
tárgyakból.

Különböző alakú

Tapló-táskák
és többnemű házi ipari
cikkek.

Ekszerek,
legyezők, látesővek,
dohányzó készletek.

BR. RADÁK-ház.

Demeter József
Kolozsvar, főter

(12) (4—*)

Legolcsóbb berendezés Farsangi idényre!

A VERSENY CSARNOKBA!

(EZ ELŐTT ORELLI HUGÓ.) Kolozsvar főter 19 szám.

MEGJÖTTEK

Nagy mennyiségű bel és külföldi **satének** minden színben, **Reige foulék**, színes **selyem ruha kelmék**, **legyezők**, **virágok** egyes csomagok és **garniturokban**, **báli kesztyűk**, **cipők belépők** és mindennemű **bála cikkek**.

Figyelemre méltó.

Miután az üzlet külön női ruha varodával rendelkezik kívánatra 24 óra alatt bár minő elegáns báli vagy más nemű ruha felelőség mellett elkészítik.

Fekete ruhák készletben mindig kaphatók.

Ezeket kívül

Még raktáron vannak nagy választékban az Orelli Hugó féle csődtömegből vissza maradt áruk melyek törvényszéki lebecsült áron adatnak el, ugymint nagy mennyiségű Téli felsők, fekete és színes ternok; pi-cáschmir foulék; Flónelek, chasviottk; pi-quet barchetek fekete feillék, csipke függő-nyők s még több száz meg száz féle igen jó és hasznos cikkek. 1 pár legfinomabb női színes glase kesztyű 2 gombu 80 kr. — ezelőtt 1 frt 10 kr. 3 gombu 90 kr. — ezelőtt 1 frt 40 kr. 1 pár színes férfi glase kesztyű 80 kr. ezelőtt 1 frt 20. 1 pár színes finom férfi kutya bőr kesztyű 1. 20. ezelőtt volt 1. 80. tisztelettel:

A VERSENY CSARNOK tulajdonosa.

(26) 2—50.

A tisztelt fogyasztó közönség szíves figyelmébe ajánljuk!

Hazai-kávé

1. és 1. kilós ládácskákban és kerek diszes csomagokban

legjobb, legtisztább és e szerint legolcsóbb

kávépótolmány

(Vörös kereszt.)

[17 4—20]

Fügekivonat

1. és 1. kilós diszes csomagokban

legjobb olaszfügekéből gyártott

FÜGEKÁVÉ-PÓTOLMÁNY.

Raktárak az ország minden nagyobb fűszerüzleteiben
1. magyar csokoládé, pót- és fügekávé gyár Budapest.

Arjegyzék kívánatra bérmentesen küldetik.

A NŐKÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE!

Alóírottak következő bánula-
tos olcsó árban fogad el meg-
rendeléseket.

Egy közönség kreton vagy szatin pongyola 1 frt
Egy tiszta szor pongyola feldiszitve 2
Egy diszes alj és kabát, ha tiszta gyapjú szövet is, csak 3
Egy legdiszesebb utcai ruha szor kelméből 3
Egy legdiszesebb selyem ruha, akár a párisi divat szerint is 7
Egy legdiszesebb bársony ruha, ezelőtt 15 frt, most csak 10
Továbbá köntös kiszabásokkal is szolgálhatok.

Egy diszes pongyola lafrok kiszabása 40.
Egy diszes utcai ruha kiszabása 80.
Egy legdiszesebb selyem ruha kiszabása 1.
Még ezeken kívül névendék-tárgyak 14 évesen fölül köntös munkára havonként 5 frt, tandíj előleges letétele mellett 3 hónapra tanulni felvétetnek és a három hónap leteltével 15 órai szabás oktatás ingyen adatik.
Továbbá oly nők, kik a köntös munkáját értik és csak a szabás oktatásra volna szükségük, ezeknek 10 órai oktatás adatik, tandíj csak 4 frt.
Kívánatra házhoz járok. 6 frt.
Az oktatás ruha daraból az utolsó divatlapokból kirajzolva. 1-ső egy pongyola. — 2-ik egy diszes alj és kabát. — 3-ik egy princeesse derék és tunik. — 4-ik egy princezz ruha. — 5-ik egy diszes utcai ruha.

Ezen öt darabon folytatódni az oktatás.

A nagyérdemű női közönség figyelmébe ajánlja magát

GERMÁN DÖMEG

női szabó mester.

Magyar-utca 19-ik szám.

Végül, a ha tanítvány kívánja, felügyeletem alatt elkészít-
het egy diszes ruhát, hogy így-úgy szabási, mint ruhavarrási
képességét bemutathassa.

HASZONBÉRI HIRDETÉS.

Kettősmező községében (Szilágymegye, szibói járás)
Páll Gyuláné tulajdonát képező 918 hold kiterjedésű bir-
tok, hozzá tartozó gazdasági épületekkel, egy négy kövű
lisztelő malommal az Almás vízen és kizárólagos korsmár-
lázi joggal együtt, azonnal **HASZONBÉRE** adan
dó. Értekezhetni Páll Gyulával Kolozsvar Tivoli utca
3-ik szám, emelet.
(30 1—3.)

DEMJÉN LÁSZLÓ

Könyv és zenemű kereskedése.

a takarékpénztár épületében.

KÖNYVTÁRAK

úgy egyes használható új vagy régi könyvek meg-
vétetnek vagy becsérletnek.

A legjelesebb új vagy régi magyar, német, francia
angol művek itt eddig még nem létezett antiquariusi áron
kaphatók. Bárki által hirdetett új könyv és zenemű
is azonnal kapható vagy megrendelhető a legrövi-
debb idő alatt.

Az I. számú antiquariusi könyvjegyzék, mely
2468 magyar és Magyarországra vonatkozó
új és régi műveket folyóiratokat tartalmaz meg-
jelent, könyvtárak és könyvbuvároknak igen ér-
dekes, kívánatra ingyen és bérmentve küldetik
meg mindenkinek.

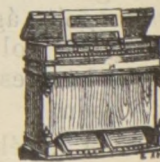
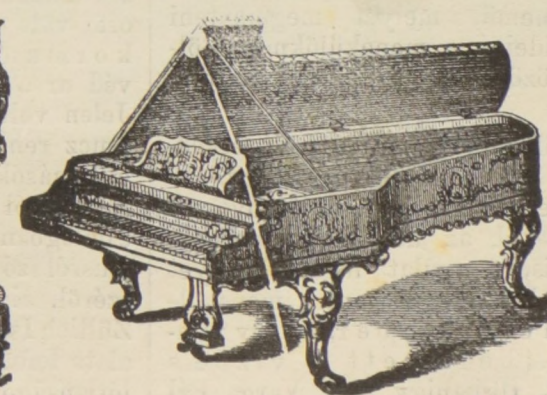
Mindenféle hangszerekre ZENEMŰVEK FELE ÁRON

kaphatók.

A ZONGORA RAKTÁRBAN.

ZONGORÁK, PIÁNINOK, HARMONIUMOK gyá-
ri áron jótállás mellett kaphatók és megrendelhe-
tők, ha valamely hangszer nem tetszenék visszavétetik,
vagy kicseréltetik.

(11) (5—*)

Sz. 214—1882.

Árverési hirdetmény.

Izsák Pollák Sohn cégnek Vo-
gel Zsigmond elleni 139 frt 70 kr.
tőke és jár. iránti ügyében a kolozs-
vár városi kir. járásbiróságnak 5818
---1882. sz. és a budapesti kir. keresk.
és váltótörvényszéknek 48473---82 sz.
végzéseik folytán lefoglalt ár 1326
frtra becsült kész férfiruhanemük,
szövetek és felszerelvényekből álló
ingóknak az elárverésére határnapul
1883. január hó 25-ke délelőtti 9 órá-
ja tüzetett ki, alperesnek a belközép-
utczában levő lakására.

Kolozsvar, 1883. jan. hó 11-én.

33 1—1

PIGER JÁNOS
b. végrehajtó.

HIRDETÉSEK

AZ „ELLENZÉK”

kiadóhivatalában fölvetetnek.

Főter, br. Szentkereszt-ház.

MAGYARY MIHÁLY
könyvnyomdája.Felvállal bármily
nagyaságú
könyvnyomdai
munkákat,NAPI és HETI
LAPOK kiállítását,KOLOZSVÁRT,
belközéputca, 33. sz.

plakátok, folyóira-
tok, névjegyek,
körlevelek,
báli meghívók,
árjegyzékek
stb. nyomtatását

Sz. 1187—882.

Pályázati hirdetés.

Sz. kir. Kolozsvar várossa közigazgatási hivatala körében
űresedésbe jött mérnökségű állomásra mely 600 frt évi fizetéssel
van rendszeresítve, tanács pályázatot hirdet, azon felhívás mellett
hogy idei márczius 15-ig bezárólag a jelentkezni kívánók bélyeggel
ellátott kérelmeiket, ahhoz csatolandó képességi bizonyítványaikkal
együtt a tanácshoz adják be.

1882. december 9-én.

(32 1—1)

MINORICH KÁROLY,
polgármester.